

Sosiaali- ja terveysministeriö
Kirjaamo@stm.fi

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain sekä koulutuskorvauksesta annetun lain 8 ja 9 §:n muuttamisesta

1. Lausuntopyyntö STM034:00/2018

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt Finanssivalvonnalta lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain sekä koulutuskorvauksesta annetun lain 8 ja 9 §:n muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työttömyysvakuutusmaksujen perintämenettelyä tulotietojärjestelmän käyttöönoton johdosta siten, että mahdollistetaan sekä toteutuneeseen palkanmaksuun perustuva että nykyistä vastaava ennakkollinen työttömyysvakuutusmaksujen perintämenettely. Lisäksi Työttömyysvakuutusrahaston tiedonsaamista koskeviin säännöksiin esitetään muutoksia tulotietojärjestelmän käyttöönoton johdosta.

2. Finanssivalvonnan lausunto

2.1 Yleistä

Finanssivalvonta pitää kannatettavina esityksen tavoitteita kehittää työttömyysvakuutusmaksujen määräämistä, perintää ja valvontaa työnantajia ja Työttömyysvakuutusrahastoa palvelevalla ja hallinnollista taakkaa vähentävällä tavalla. Työttömyysvakuutusrahaston osalta muutoksilla halutaan myös edistää työttömyysetuuksien rahoitukseen kerättävien varojen tasainen kertyminen rahastoon ja parantaa Työttömyysvakuutusrahaston käytössä olevaa tietopohjaa työttömyysvakuutusmaksujen perinnässä.

Toteuttamisvaihtoehdoista

Esityksessä ehdotettavassa mallissa perintämenettely perustuisi pääsääntöisesti toteutuneeseen palkanmaksuun, mutta työnantajilla säilyisi mahdollisuus valita ennakollinen perintä. Ehdotettava menettely vastaisi Työttömyysvakuutusrahaston toteuttaman kyselyn tuloksia. Menettelyn voidaan kuitenkin esityksen mukaan arvioida monimutkaistavan perintämenettelyä nykyisestä sekä aiheuttavan lisää hallinnollista työtä Työttömyysvakuutusrahastolle. Tästä huolimatta se on nähty tarkoituksenmukaisimmaksi tavaksi järjestää työttömyysvakuutusmaksujen perintä, koska se tarjoaa työnantajille mahdollisuuden järjestää toiminnalleen ja taloudelleen sopivan tavan huolehtia työttömyysvakuutusmaksujen maksamisesta.

Esityksessä on tuotu yhtenä vaihtoehtona esille myös maksu- ja perintämenettelyn muuttaminen pelkästään toteutuneeseen palkanmaksuun perustuvaksi, jolloin Työttömyysvakuutusrahasto määräisi työttömyysvakuutusmaksut työnantajan tulorekisteriin ilmoittaman todellisen palkanmaksun perusteella. Esityksen mukaan mallin etuna olisi, että se perustuisi toteutuneeseen palkanmaksuun, maksut määräytyisivät automaattisesti, ne maksettaisiin kaavamaisesti ja menettely yksinkertaistuisi nykyisestä. Malli ei kuitenkaan mahdollistaisi joustavuutta eikä työnantajille mahdollisuutta harkita toiminnalleen sopivinta tapaa huolehtia työttömyysvakuutusmaksujen maksamisesta.

Esitetty toteutuneeseen palkanmaksuun tai ennakolliseen perintään perustuva menettely muuttaa myös maksujen perinnän aikataulua verrattuna nykymalliin. Esityksen mukaan riippuen siitä, kuinka moni työnantaja siirtyy uuteen toteumaan perustuvaan menettelyyn, on tällä vaikutusta myös erityisesti vuoden 2019 Työttömyysvakuutusrahaston alkuvuoden maksuvalmiuteen. Käyttöäönön jälkeen maksujen kertyminen vuositasolla taasoittuu.

Finanssivalvonta toteaa, että Työttömyysvakuutusrahaston tulee varautua maksuajankohtien muuttumisesta johtuvaan työttömyysvakuutusmaksujen tuottokertymän viivästymiseen huolehtimalla siitä, että sen maksuvalmius on turvattu.

Finanssivalvonnan käsityksen mukaan esitetty toteuttamistapa lienee tässä vaiheessa perusteltavissa, koska se mahdollistaa työnantajan pyynnöstä myös nykyistä vastaavan ennakkomennettelyn käytön, vaikka onkin hallinnollisesti raskaampi. Ennakkomaksumenettelyssä työttömyysvakuutusmaksut maksetaan myös ennakoon, mikä voi auttaa maksuvalmiuden hallinnassa.

Finanssivalvonta kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että esimerkiksi työeläkevakuutusmaksujen perinnän osalta ei ole vastaavasti jätetty mahdollisuutta ennakkomaksumenettelyyn, kun tulotietojärjestelmä otetaan käyttöön. Esityksessä ei ole myöskään arvioitu ennakkomaksumahdollisuuden säilyttämisestä työnantajille ja Työttömyysvakuutusrahastolle aiheutuvia

kustannuksia verrattuna siihen, että siirryttäisiin yksinomaan toteutuneeseen palkanmaksuun perustuvaan menettelyyn. Menettelyn muuttamista yksinomaan toteutuneeseen palkanmaksuun perustuvaksi olisi Finanssivalvonnan käsityksen mukaan syytä arvioida viimeistään siinä vaiheessa, kun tiedetään kuinka moni työnantaja on siirtynyt käyttämään ainoastaan toteutuneeseen palkanmaksuun perustuvaa menettelyä.

FINANSSIVALVONTA

Kaisa Forsström
osastopäällikkö

Satu Luojola
lakimies